

designmuseum

Paremmiin muotoiltu elämä

Merja Vilhunen
TAKO-seminaari 13.2.2018

-
- 1 _____ muotoilu
  - 2 _____ DM kokoelma
  - 3 _____ kokoelmapolitiikka ja
hankinnat
  - 4 _____ päällekkäisyydet
  - 5 _____ yleisön odotukset

Muotoilun avulla pyritään ratkaisemaan maailmanlaajuisia ongelmia ja parantamaan yksittäisten ihmisten elämänlaatua.

Olafur Eliasson, Fredrik Ottesen, Little Sun aurinkokennovalo 2012.

Life Straw vedensuodatin. kuvat Meri Tynkkynen

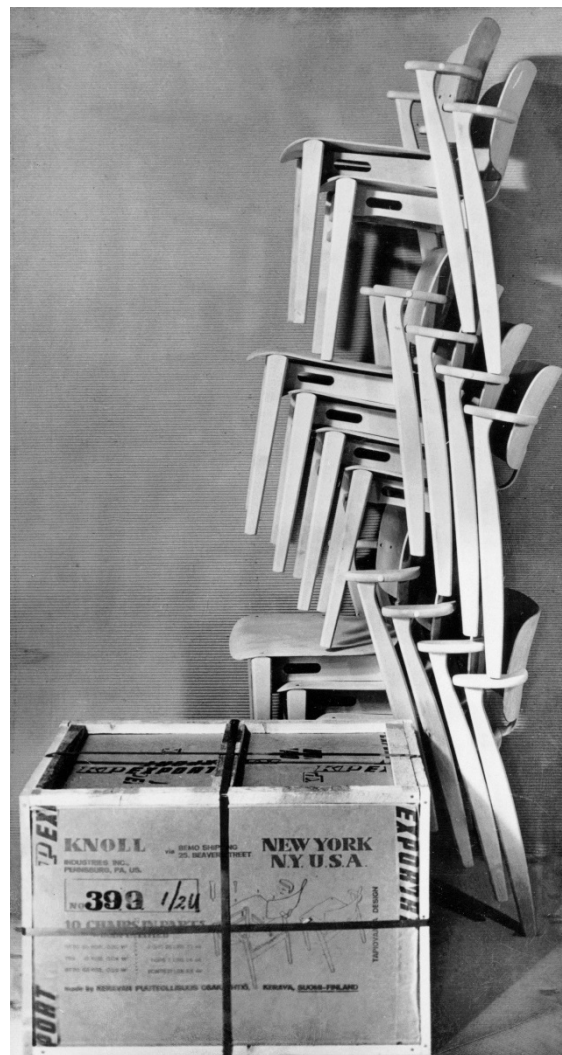

1954 näyttelyarkkitehti Tapio Wirkkala (3x Grand Prix), Kyllikki Salmenhaara, Rut Bryk, Toini Muona ja Uhra Simberg-Ehrstöm (kunnadiplomi). Lisa Johansson-Pape Sipuli-valaisimet (kultamitali)
Kuva Oppi Untracht

Bäckströmin suunnittelemissa saksissa on oranssi kädensija, Lindénin saksissa on punainen kädensija ja muoviosan liitoskohta on vino. Ilmari Tapiovaaran Domus-tuoli (1946). Tuolit kuljetettiin osina, jolloin ne veivät vähän tilaa. Samaan laatikkoon mahtui 10 tuolia. Aarne Pietinen.

Parhaimmillaan muotoilu on ihmislähtöistä, toimivaa ja kestäväää suunnittelua, joka esteettisyyden lisäksi huomioi vahvasti ympäristön. Muotoilu ei ole vain kulutustuotteiden suunnittelua vaan myös palveluiden tuottamista. Niiden tallentaminen vaatii uusia keinoja.

Designmuseon peruslupaus on paremmin muotoiltu elämä.

Alvar Aalto, Paimio chair 1932
Aino Aalto Bølgeblick 1932

2

Designmuseon
kokoelmat

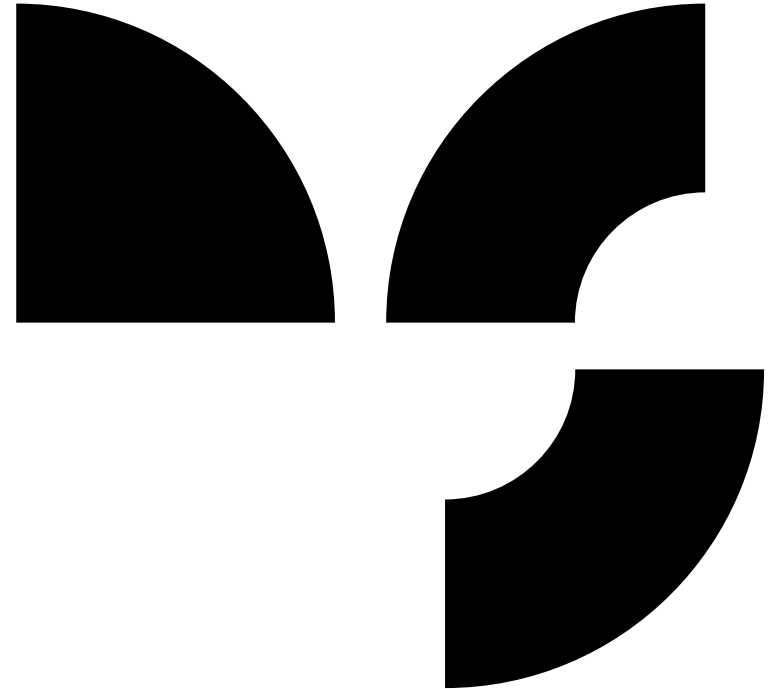
75 000 esinettä
125 000 kuvaa
45 000 piirustusta
Arkistoaineistoa
yli 1 100 muotoilijan
tiedot

Designmuseo vahvistaa
muotoilun ymmärrystä ja
historian tuntemusta

Designmuseo on valtakunnallinen erikoismuseo, jonka kokoelma antaa kokonaiskuvan suomalaisen muotoilun historiasta ja kehityksestä.

- suunnittelijälähtöinen lähestymistapa
- uniikit ja sarjatuotetut esineet
- suunnitelmia, prototyyppejä ja dokumentteja
- ajankohtaiset suuntaukset
- uudet valmistustekniikat ja materiaaleja

Designmuseo on
perustettu 1873.
Museota ylläpitää
Designmuseon säätiö
(vuodesta 1989).
Museokävijöitä
vuonna 2017 oli 115
000/160 000.

Designmuseon ensimmäiset kokoelmat hankittiin Wienin maailmannäyttelystä 1873... Pariisi 1878
Toisia tarinoita 2013. Kuva Rauno Träskelin.

Eliel Saarinen 1897. Kuva Rauno Träskelin

Ajallisesti hyvin edustetut kokonaisuudet:

Jugend

Muotoilun kulta-aika 50-60

Kansainvälinen uusi muotoilu (Habitare-

kokoelma) 2009 lähtien

Jugend - kansallinen herääminen, taiteilijat ja toteuttajat eriytyivät, juurien etsiminen, kv-vakutukset, tunnetut taiteilijat Gallen-Kallela, Saarinen-Gesellius-Lindgren, Iris, SKY, Pariisin paviljonki.

Sodan jälkeinen kausi

- jälleenrakennuksen aikaa
- Suomi nousi toisen maailmansodan taloudellisesta ahdingosta yhdeksi merkittävimmistä muotoilumaista

Habitare-kokoelma, mm. Philippe Starck / Zikmu, kauttimet,
Boontje Toord / Moroso aurinkotuoli, Marcus Arvonen / Ikea
valaisin. Kuva Rauno Träskelin.

Reinhard Richter / Arabia Maisema 1936. Kuva Rauno Träskelin.

Laajat kokoelmakokonaisuudet

Arabia 11 100 D
esineet, kuvat, tuoteluettelot, koristemalli ja
muuta arkistomateriaalia

Iittala 12 500 D
esineet, kuvat, luonnokset, tuoteluettelot,
arkistomateriaalia

Nuutajärvi 11 200 D
esineet, kuvat, tuoteluettelot

Timo Sarpaneva D
esineet, kuvat, luonnokset

Kaj Franck D osittain
esineet, kuvat, luonnokset, arkistoaineistoa

Bertel Gardberg D osittain
esineet, kuvat

Maija Isola / Marimekko Putkinotko 1957, Mänty 1959. Kuva Harry Kivilinna.

Marimekko
puvut, kankaat, kuvat, mallikirjat, luonnokset

D osittain

Vuokko
puvut, kankaat, kuvat

D osittain

Dora Jung Kyyhkyjä 1950

Suomen Käsityön Ystävät, luonn. 6 500 D
tekstiilit, työpiirustukset, kuva-albumit

Dora Jung D
tekstiilit (2 000), luonnokset (1 000),
kutomokortit ja kirjanpito, valokuvat (1 100)

Paavo Tynell / Taito D, 4 200
luonnokset, kuvat, tuoteluettelot,
arkistoaineisto

Ilmari Tapiovaara, piirustukset 13 000 D

Mainoskuvaamo Pietinen, pinnakkaiset
3 500 D

Sisustusarkkitehtien piirustuksia mm.
Hannele Helkama-Rågård ja Lasse Ollinkari
(perikunta), ei D D

Kim Simonsson Arabia Überhund IV 2003. Esteri Tomulan
kokoelma. Photo Rauno Träskelin

Tapio Wirkkala / Asko, chair 1950s. Photo Rauno Träskelin.

DAMY ry – Designmuseon ja
Arkkitehtuurimuseon ystävät

Museonystävät ovat mukana
museoiden
vapaaehtoistoiminnassa monin
tavoin.

DAMY ry kokoaa varoja
museoille tehtäviä vuosittaisia
lahjoituksia varten.

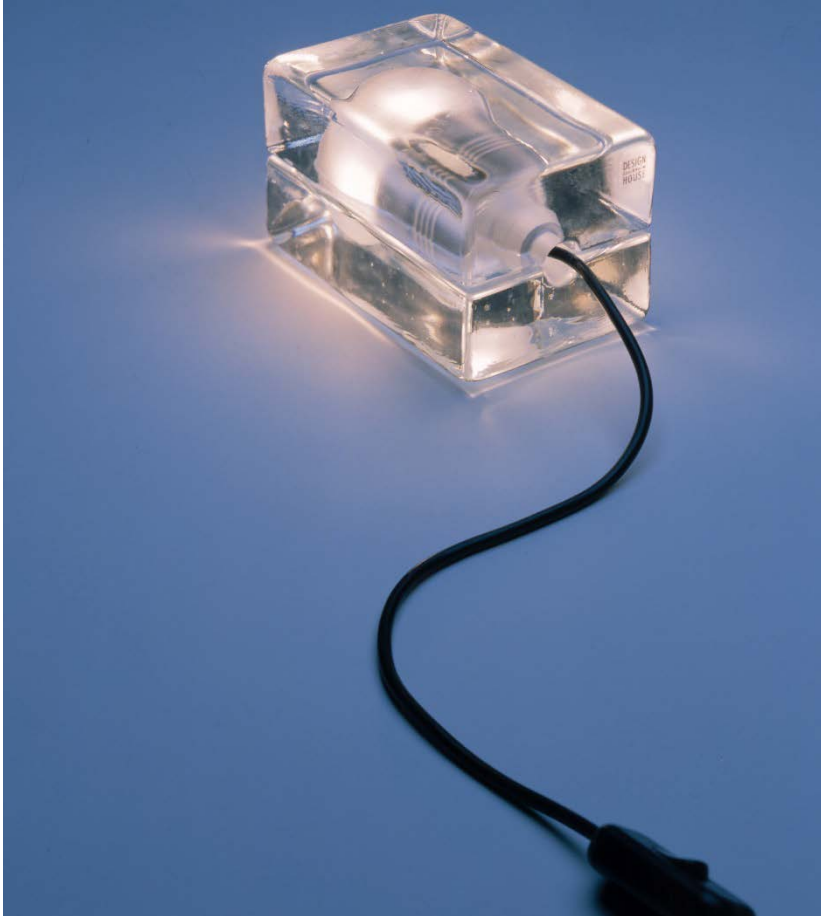
3

Kokoelmapolitiikka ja hankinnat

Designmuseon tallennusalueet
mm.

- huonekalu- ja sisustussuunnittelu
- lasi- ja keramiikkamuotoilu
- muoti- ja tekstiilisuunnittelu
- korumuotoilu
- käyttögrafiikka ja graafinen suunnittelu
- innovaatiot ja immateriaalinen suunnittelu, esim. tietokonepelit
- teollinen muotoilu
- taidekäsityö

Harri Koskinen / Design House Stockholm Block 1997. Photo Rauno Träskelin.

Mari Syrén, Mother Earth 2008. Photo Rauno Träskelin.

Hankintakriteerit

- nykymuotoilu
- vuosittainen kartunta pyritään rajaamaan 100 esineeseen
- Esineet kuuluvat arvo-
luokkaan 1-2

Esineen sopivuus kokoelmaan

	kokoelman täydentämisen kannalta kiinnostava	
		ei
Ajanjakso /aihealue	0	0
Tekijä /suunnittelija /valmistaja	0	0
Ilmiö/teema	0	0
Tausta/tarina	0	0
Erikoistekniikka	0	0
Kunto	0	0
Arvoluokka		

Säilyttämisen mahdollisuus, esineen elinkaari

Verkkonäyttelyt:

Arabia.kokoelma.fi

Toikka.kokoelma.fi

Marimekko.kokoelma.fi

Franck.kokoelma.fi

Uusiaika.kokoelma.fi

Suomalainenmuoto.fi

Kokoelmanäyttelyn esineet
collection.designmuseum.fi

kysymuseolta.fi DM ei mukana 2017
Finna ym. Tekijänoikeuskysymykset

Kaj Franck / Arabia Kilta 1951-52. Kuva Rauno Träskelin

4

Päällekkäistä
tallennustoimintaa

Lasi (Suomen lasimuseo, muut museot)

Kodinkoneet, Fiskars..

(Tekniikan museo)

Tekstiili, pukeutuminen ja kengät (tekstiili ala-pooli)

Suomen käsityön museo

Koru- ja kellomuseo (?)

Lelut, pelit

monet muut museot

ELKA – designarkisto

Kokoelmasta siirretty
muihin museoihin mm.
Werner Westin
huonekaluja,
teatteripuvut,
kansanomaiset ryijyt.
Uusista siirroista
neuvotellaan
parhailaan.

5

Mikä on Designmuseon tehtävä?

Asiakaskyselyissä Toisia tarinoita – näyttelyssä ja muissa yhteyksissä kysyimme yleisöltä, mikä on Designmuseon tehtävä tulevaisuudessa ja mihin DM:n kokoelmia tarvitaan.

- Tarve kuulla esineistä ja niiden taustasta lisää
- Yleisö kokee ymmärtävänsä käynnin jälkeen paremmin omaa taustaansa ja jopa itseään
- ”to know where we go”

Aamu Song Reddress 2004. Anna-Mari Kähärä, Pekka Kuusisto.
Photo Chikako Harada. 550 meters of fabric, 233 people in audience, 20 meters in diameter, 3 meters in height.

Kiitos!

Eero Aarnio / Asko Pallo-tuoli 1963. Kuva Pietinen

---

designmuseum